

P6_TA(2007)0413

Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas

Euroopa Parlamendi 26. septembri 2007. aasta resolutsioon Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumise kohta (2007/2000(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut „Euroopa strateegia säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks” (KOM (2006)0105);
- võttes arvesse ELi energiavarustuskindluse korrespondentvõrgustiku (NESCO) esimest kohtumist, mis toimus 10. mail 2007. aastal Brüsselis;
- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu peasekretäri/kõrge esindaja ühisdokumendi pealkirjaga „Välispoliitika, mis teenib Euroopa energiahuve”, mis esitati 15. ja 16. juunil 2006 toimunud Euroopa Ülemkogule;
- võttes arvesse oma 18. mai 2006. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus energiaühenduse lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt¹;
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu energiavarustuse kindluse kohta²;
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni energiatõhususe rohelise raamatu kohta ehk kuidas saavutada vähemaga rohkem³;
- võttes arvesse komisjoni 12. oktoobri 2006. aasta teatist Euroopa Ülemkogule „Energiaalased välissuhted – põhimõtetest tegudeni” (KOM(2006)0590);
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa strateegia kohta säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks⁴;
- võttes arvesse oma 16. novembri 2006. aasta resolutsiooni Põhjamõõtme Läänemere piirkonna strateegia kohta⁵, eelkõige selle II osa;
- võttes arvesse 23. ja 24. märtsi 2006. aasta Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeltõlkes seoses Euroopa energiapoliitikat käsitleva rohelise raamatu kinnitamisega Euroopa Ülemkogu poolt ning 15. ja 16. juuni 2006. aasta eesistujariigi järeltõlkes seoses komisjoni ja nõukogu peasekretäri/kõrge esindaja ühisdokumendiga energiavarustuskindluse välis aspektide kohta;

¹ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 340.

² ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 112.

³ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 273.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0603.

⁵ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 330.

- võttes arvesse 21. ja 22. juuni 2007. aasta Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi valitsustevahelise konverentsi volituse kohta koostada reformleping, millega muudetakse olemasolevaid asutamislepinguid;
 - võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingut, mille kohaselt energiapoliitika on valdkond, kus liikmesriikidega on jagatud pädevus;
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Euroopa energiapoliitika” (KOM(2007)0001);
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Euroopa naabruspoliitika arendamine“ (KOM(2006)0726);
 - võttes arvesse 8. ja 9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi ja Euroopa Ülemkogu Euroopa energiapoliitika tegevuskava aastateks 2007–2009;
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Musta mere sünergia – uus piirkondlik koostööalgatus” (KOM (2007)0160);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, arengukomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A6–0312/2007),
- A. arvestades, et energiavarustuskindlust tuleb pidada terve Euroopa Liidu turvalisuse põhielemendiks, samuti oluliseks elemendiks Euroopa majandus- ja sotsiaalarengu saavutamises, milleks asutamislepingutes puudub siiani õiguslik alus;
- B. arvestades, et praegu sõltutakse energiavarustuse osas üha enam üsna ebastabiilsetest ja ebademokraatlikest riikidest ning sellest tulenevalt on üksnes riigi tasandil tehtavad jõupingutused energiavarustuskindluse tagamiseks osutunud ebapiisavaks ja need ei taga kõigi ELi liikmesriikide pikaajalisi huve; arvestades, et ELi energiaalane välispoliitika on tihedalt seotud energiaalase sisepoliitikaga ning tuleb luua ühine energiapoliitika nii siseturu korralduse kui ka väliste aspektide suhtes, mis arvestaks kõikide liikmesriikide poliitiliste ja majanduslike huvidega;
- C. arvestades, et ELi praegune haavatavus ja suur energiasõltuvus autoritaarsete riigikordadega riikidest kahjustavad tõsiselt usaldusväärse, tõhusa ja järjekindla ühise välis- ja julgeolekupoliitika arendamist, pidades eelkõige silmas nende väärtuste austamist ning toetamist ja edendamist, millele EL rajatud on;
- D. arvestades, et ELi sisese energiaturu põhimõtted võiksid olla aluseks konstruktiivsele poliitikale ELi välismaiste energiapartneritega, võttes arvesse asjaomaste kolmandate riikide eripära, eriti säästva energeetika arendamiseks, kaasa arvatud energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate arendamine;
- E. arvestades, et taskukohaste ja prognoositavate hindadega varustuskindlus tuleb tagada ELi tasandil, tehes jõuliselt poliitilist koostööd ning kujundades energia siseturu välja

energiasektori edasise liberaliseerimise teel;

- F. arvestades, et energiaga varustamist on kasutatud poliitilise surve avaldamiseks transiidi- ja saajariikidele;
- G. arvestades, et gaasisektor on käesoleval ajal väga aldis välisohtudele; arvestades, et gaasi eksportivad riigid arendavad välja tihedama koostöö uusi vorme, mis võib ohustada energiavarustuskindlust Euroopas;
- H. arvestades, et solidaarsusel, mitmekesistamisel ja säästvuse edendamisel rajanev Euroopa ühine energiaalane välispoliitika looks sünergiat, tagades varustuskindluse Euroopa Liidus, ning tõhustaks ELi tugevust, suutlikkust tegutseda välispoliitikas ja usaldusväärset globaalset osalejana;
- I. arvestades, et on vaja tagada säästev, usaldusväärne ja taskukohane energiavarustus; arvestades, et rahvusvahelised nafta- ja gaasihinnad on väga muutlikud ning sidus ELi energiaalane välispoliitika on seetõttu ELi kodanike huvides;
- J. arvestades, et energiavarustuse alane tihe koostöö on üks tõhusamaid ja hädavajalikumaid usaldust suurendavaid meetmeid Euroopa Liidu ja naaberriikide vahelistes suhetes,
- K. arvestades, et solidaarsuse alusest energiapolitiika valdkonnas võib saada pretsedendiks tulevasele solidaarsusele muudes valdkondades ning aidata nii tugevdada ELi rolli välissuhetes;
- L. arvestades, et energiavarustuskindluse usaldusväärne riskianalüüs peaks olema osa ELi ühisest energiaalasest välispoliitikast, ja arvestades, et sellega seoses peaks hiljuti loodud NESCO mängima otsustavat rolli, mille hulka kuulub ka varajase hoiatamise süsteemiks vajaliku järelevalvesuutlikkuse tagamine;
- M. arvestades, et taastuvate energiaallikate uurimise ja kasutamise valdkonnas ja energiatõhususe valdkonnas tehtavaid ühiseid jõupingutusi tuleb kahekordistada nii ELis kui koostöös välispartnerite ja kolmandate riikidega,
 - 1. nõuab Euroopa ühise energiaalase välispoliitika väljatöötamist, mis aitaks oluliselt kaasa kogu ELi energiajulgeoleku tagamisele, järgides samal ajal rahvusvahelisel tasandil jätkusuutlikkuse eesmärki, andes seega ELi kodanike jaoks riiklikul tasandil tehtavatele jõupingutustele olulist lisaväärtust;
 - 2. on seisukohal, et energiapolitiika peab olema ühise välispoliitika integreeritud ja silmapaistev osa ning et energiapolitiikat tuleks võtta arvesse kõikides välispoliitikakontekstides;
 - 3. rõhutab, et ehkki liikmesriigid peaksid säilitama suveräänse õiguse teha strateegilisi valikuid energiaallikate osas, ekspluateerida oma energiavarusid ja otsustada tarnestruktuuride üle, on siiski vaja välja töötada sellised konkreetset sätteid ja lisada need asutamislepingutesse, mis viiks varustuskindlust, transiiti ja investeeringuid hõlmava Euroopa ühise energiaalase välispoliitika loomiseni ning energiatõhususe ja energia kokkuhoiu, nagu ka puhaste ja taastuvate energiaallikate edendamiseni, eelkõige suhetes nende riikidega, kelle energiatarbimine kasvab hoogsalt;

4. nõuab energeetikale ja energiajulgeolekule sobivat asutamislepingulist alust;
5. rõhutab, et ulatuslik Euroopa energiaalane välispoliitika peab kaasa aitama edendada ja rakendada Euroopa Liidu väärtusi ja huve ning välispoliitika põhieesmärke, eelkõige rahu tagamist ning inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete esmaseks pidamist; tunnistab, et ELi sõltuvus imporditud energiast mõjutab oluliselt tema sõltumatust otsuste tegemisel muudes poliitikavaldkondades;
6. on seisukohal, et ELi jaoks on ülimalt oluline ka edaspidi juhtida võitlust ülemaailmse kliimamuutuse vastu, mis lisaks muudele riskidele võib põhjustada suurt rännet ning ohustada julgeolekut; ja täita ÜRO Kliimamuutuste Raamkonventsiooni Kyoto protokoll eesmärgid; selles kontekstis toetab täielikult jätkuvaid püüdeid koostada 2012. aasta järgne mitmepoolne raamistik, vähendamaks kasvuhuonegaaside heitmeid; on arvamusel, et ELi püüdluseid taastuvate ja puhaste energiaallikate ning energiasäästliku tehnoloogia arendamisel, sh süsiniku kogumine ja ladustamine tuleb arvestada kõikides välissuhetes;
7. väljendab rahuolu NESCO loomise üle; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles oma tegevust ühendama, et arendada täielikult välja operatiivne tegutsemisvõime ning kasutada seda tõhusa varajase hoiatamise süsteemina energiavarustuskindlust ähvardavate ohtude puhul, samuti energiaalase teabevahetussüsteemina;
8. toetab Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumisel järkjärgulist lähenemist;
9. kutsub nõukogu ja komisjoni üles koostama 2007. aasta lõpuks sellise poliitika väljatöötamise konkreetset tegevuskava, milles oleks näidatud lühiajalised, keskmise tähtajaga ja pikaajalised eesmärgid, sihid ja sammud koos nende rakendamise konkreetse ajakavaga;
10. kutsub komisjoni üles esitama igaaastaseid eduaruandeid eespool nimetatud eesmärkide saavutamise kohta, selleks et Euroopa Parlament saaks Euroopa ühist energiaalast välispoliitikat teraselt jälgida;
11. kutsub komisjoni üles koostama aastaaruandeid energiasektori siseturu eeskirjade järgimise kohta, eriti seoses läbipaistvuse ja ELi konkurentsioiguse järgimisega kolmandate riikide äriühingute, eriti peamiste tarnijate ja kõigi nende tütarettevõtete poolt; tervitab Euroopa Ülemkogu 8. ja 9. märtsi 2007. aasta kohtumisel laiendatud üleskutset komisjonile hinnata kolmandatest riikidest pärit vertikaalselt integreeritud energiaettevõtete mõju siseturule, ja seda, kuidas rakendada vastastikkuse põhimõtet;
12. toetab komisjoni kavatsust võtta asjakohased meetmed, et välistada välismaa riiklike äriühingute kontrollimatud investeeringud ELi energiasektorisse, eelkõige gaasi- ja elektri põhivõrkudesse;
13. nõuab tihedamat koordineerimist eesistujariigi, komisjoni ja nõukogu peasekretäri/kõrge esindaja vahel, et nad saaksid ühise energiaalase välispoliitika küsimustes ühel häälel rääkida ja ühiselt tegutseda; peab vajalikuks tugevdada komisjoni ja Euroopa Parlamendi rolli energiaalase välispoliitika kujundamises eelseisval asutamislepingute

läbivaatamisel; teeb ettepaneku uue reformlepingu jõustudes ning nõukogu ja komisjoni nõusolekul määrata ametisse energiaalase välispoliitika kõrge ametnik, kes kaksikfunktsioonis tegutseks liidu välis- ja julgeolekupoliitika hiljuti loodud ja tugevdatud kõrge esindaja, komisjoni asepresidendi volitusel, olles seega seotud nii nõukogu kui ka komisjoniga, ja kes peaks vastutama Euroopa ühise energiaalase välispoliitikaga seotud poliitikasuuniste koordineerimise eest, seega parandades ELi võimet kaitsta oma energiavarustuskindluse alaseid huve läbirääkimistel ELi välispartneritega;

14. on veendunud, et energiaharta leping peaks olema Euroopa ühise energiaalase välispoliitika nurgakivi, kuna see on rahvusvahelise üldsuse energiasektori koostöö edendamise kõige olulisem vahend, mis paneb aluse õiglasele ja võrdsele kohtlemisele, tagab investeringute turvalisuse ja garanteerib eksproprieerimise ja/või riigistamise korral õiguse kompensatsioonile; kutsub komisjoni ja nõukogu üles jõuliselt nõudma energiaharta lepingu kohaldamist ja transiidiprotokolli sisu lisamist kõikide oma energiapartneritega sõlmitavatesse lepingutesse ja kokkulepetesse;
15. ergutab liikmesriike ja komisjoni jätkama püüdeid edendada koostöös kolmandate riikidega ELi naabruses siseturu põhimõtete ja normide laiendamist; nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks seepärast ELi ja Kagu-Euroopa riikide vahelise energiaühenduse laiendamist muudele asjakohastele kolmandatele riikidele ning selle eeskujul uute piirkondlike energiaturgude (nagu nt Euroopa-Vahemere piirkonna energiaühendus) loomist, et tagada varustuskindlus;

Aluspõhimõtted ja soovitud tegevuseks Euroopa ühise energiaalase välispoliitika raames

A. Mitmekesistamine

16. on seisukohal, et võttes arvesse ELi kasvavat sõltuvust piiratud arvust energiaallikatest, tarnijatest ja veeteedest, on väga oluline toetada prioriteetseid algatusi, mille eesmärgiks on nende mitmekesistamine nii geograafiliselt kui ka säästvate alternatiivide väljatöötamise teel; usub, et esmajärjekorras tuleks pöörata tähelepanu keskkonnoahututele ja taastuvatele energiaallikatele; arvab, et ELi üks tähtsamaid eesmärke peaks olema taskukohaste ja prognoositavate hindadega varustuskindlus;
17. toetab kõigi ELi naabruses teostatavate energiaalaste mitmekesistamisprojektide (eelkõige nende, mille eesmärgiks on uute, tarnijate ja marsruutide valikut mitmekesistavate transpordikoridoride loomine, nt Kaspia merd ja Musta merd läbiv energiakoridor) esmatähtsustamist, eriti Nabucco torujuhtme, veeldatud maagaasi infrastruktuuri, elektrivõrkude vastastikuse sidumise ning Euroopa-Vahemere piirkonna elektri- ja gaasi infrastruktuuri loomise lõpuleviimist ning selliste uute Euroopa jaoks huvi pakkuvate naftainfrastruktuuri projektide realiseerimist nagu Odessa-Gdanski ja Constanta-Trieste projektid, mis tuleks lisada Euroopa jaoks ühist huvi pakkuvate projektide nimistusse;
18. väljendab rahulolu ELi koordinaatorite ametissenimetamise üle ELi huvidele vastavate prioriteetsete projektide jaoks, nagu määratleti Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta märtsi eesistujariigi järeldustes, eelkõige Nabucco projekti ning Saksamaa, Poola ja Leedu vahelise kõrgepingeühenduse jaoks;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama aktiivset poliitikat kõrgeimal poliitilisel tasandil, et võimaldada ühendusel oma maagaasiallikaid mitmekesistada; eeldab, et gaasi ekspordimaade vahelises koostöös järgitakse avatud, läbipaistva ja konkurentsile rajatud turu põhimõtet; peab Naftat Eksportivate Riikide Organisatsiooni (OPEC) gaasi versiooni algatust nimetatud eesmärgi vastaseks;
20. märgib, et on hädavajalik liikuda deklaratsioonidest edasi ning kuulutada välja pakkumiskutsed konkreetsete prioriteetsete projektide osas, ja nõuab, et ELi energiaalase välispoliitika kõrge ametnik vastutaks ametisse astudes ka välismaise energia infrastruktuuri (nagu Nabucco ja Odessa-Gdanski projektid) arendamise koordineerimise eest; seni aga kutsub komisjoni, nõukogu eesistujariiki ja nõukogu peasekretäri/kõrget esindajat üles tugevdama kohustust arendada välismaiseid energia infrastruktuure koos Euroopa koordinaatoritega;
21. on arvamusel, et energiatarnete mitmekesistamise projektide elluviimine peaks olema üks tugevdatud Euroopa naabruspoliitika prioriteete, ja nõuab tootja- ja transiidiriikide energiasektori investeerimiskliima ja regulatiivse raamistiku parandamise suuremat toetamist, tuginedes energiaharta lepingu põhimõtetele;
22. nõuab, et tunnistataks liikmesriikide erinevat olukorda energiaallikate valiku, impordist sõltuvuse ja infrastruktuuri osas ning toetab kõiki jõupingutusi, mille eesmärgiks on praeguse liikmesriikide sõltuvuse vähendamine valitsevatest tarnijatest, infrastruktuuri piirangutest, kivisöerikastest energiaallikatest ja energia impordist riikidest, kes rikuvad süstemaatiliselt ÜRO harta sätteid ja mõtet, ;
23. toetab kõiki jõupingutusi, mille eesmärgiks on kõigi oluliste ettevõtmiste jaoks uute rahastamisvõimaluste leidmine, sealhulgas erilaenu Euroopa Investeerimispangal, samuti sel eesmärgil ELi eelarves eelarveridade eraldamine, tingimusel, et see ei kahjusta ühegi liikmesriigi julgeolekut;
24. nõuab, pidades silmas rahastamisvahendite kasutamist prioriteetsete projektide toetamiseks, koostöö parandamist Euroopa Investeerimispanga ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) vahel;
25. peab võimalikku sõltuvust biokütuste impordist niisama murettekitavaks kui sõltuvust välisriikide nafta- ja gaasitarneist; kutsub komisjoni üles töötama koos ELi partneritega välja globaalse sertifitseerimissüsteemi, mis tagaks bioloogilist mitmekesisust mitteohustavate biokütuste säästva tootmise ja kasutamise, ning standardid kasvatus- ja töötlemisetappide ning kasvuhoonegaaside üldise tasakaalu kohta olelutsükli jooksul;
26. ELis biokütuste või biomassi kasutamise stiimulite loomisega seoses peab ELile vajalikuks kindlustada, et selline kasutamine ei ohustaks ülemaailmset toiduainetega kindlustatust, ei suurendaks survet looduslikele metsadele, ei laiendaks monokultuuride ja võõrliikide istanduste kasvupinda ega kiirendaks troopiliste metsade kadumise kaudu kliimamuutust;

B. Ühtsus ELi huvide kaitsmisel

27. peab möödapääsmatuks, et EL töötab välja pikaajalise strateegia ja raamistiku, mis viib ühise energiaalase välispoliitika loomiseni, et asuda dialoogis peamiste tarnijariikidega

tugevale positsioonile ja tugevdada võimet rääkida ühel häälel ELi, liikmesriikide ja tööstussektori tasandil peetavates aruteludes, mis panevad aluse solidaarsusele teistes poliitikavaldkondades ja Euroopa Liidu välisrolli tugevdamisele;

28. lühiajalises perspektiivis kutsub liikmesriike üles üksteist ja komisjoni oma strateegilistest otsustest teavitama ja üksteisega nõu pidama enne oluliste kahepoolsete lepingute sõlmimist kolmandate riikidega energiaprojektide osas, mis võiksid mõjutada muude liikmesriikide ja ELi kui terviku huve, nagu seda tuleks teha kõikides ühist huvi pakkuvates välispoliitikaküsimustes; ning juhul, kui on jõutud kahepoolsete lepinguteni, mis on vastuolus kas ELi kui terviku või liikmesriikide huvidega, kutsub liikmesriike ja vajaduse korral ka komisjoni üles tegema koostööd saavutamaks kokkulepe, et tagada kooskõlas solidaarsuse põhimõttega mis tahes negatiivsete, ja eriti keskkonnamõtjude neutraliseerimise;
29. kutsub liikmesriike ja komisjoni tagama, et enne uute suuremahuliste infrastruktuuri investeeringute otsuseid viidaks läbi ulatuslik keskkonnaekspertiis; eelkõige nõuab tungivalt, et kaalutaks kavandatava Põhja-Euroopa gaasijuhtme (Nord Stream) ohtlikkust ökosüsteemidele ja inimeste elule, mis on tingitud merre heidetud laskemoonast ja relvadest, mis paiknevad torujuhtme kavandatava asukoha ääres Läänemere põhjas; juhib tähelepanu sellele, et suure keskkonnakatastroofi puhul langeb finantsvastutus osalistele;
30. keskpikas perspektiivis nõuab, et komisjonile antaks institutsioonilised volitused kolmandate riikidega energiatarnete osas ELi raamlepingute üle läbirääkimiste pidamiseks;

C. Solidaarsus kriisiolukordades

31. arvestades, et solidaarsus ja energiavarustuskindlus on vajalikud siseturu sujuvaks toimimiseks, sealhulgas kõigi ettevõtjate võrdseks juurdepääsuks energiale, kutsub nõukogu ja liikmesriike üles looma sellist solidaarsusmehhanismi vastavalt Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta juunis kokkulepitud uues reformlepingus viidatud liikmesriikide vahelisele solidaarsusele, mis võimaldaks ELil kas tarnehäiretest, elutähtsa infrastruktuuri kahjustamisest või muudest sündmustest põhjustatud kriisiolukordades tõhusalt, kiiresti ja sidusalt tegutseda;
32. kutsub komisjoni üles toetama nn energiavarustuskindluse klausli lisamist tootja- ja transiidiriikidega sõlmitavatesse kaubandus-, assotsiatsiooni- ning partnerlus- ja koostöölepingutesse, milles sätestatakse käitumisreeglid ja selgesõnalised meetmed juhuks, kui üks partneritest põhjustab tarnekatkestusi või mis tahes ühepoolseid muudatusi lepingu- või tarnetingimustes;
33. toetab tarnehäiretele reageerimiseks tõhusa mehhanismi loomist, mis hõlmaks NESCOt, sealhulgas meetmed hoiatussüsteemide tõhusaks kasutamiseks, samuti vastastikuselt seotud ELi infrastruktuuri loomist energiakriisi puhuks, eriti gaasi- ja elektrisektoris, millega abivajavaid liikmesriike aidata, võttes arvesse kõnealuste liikmesriikide geoloogilisi ja geograafilisi iseärasusi, eelkõige nende ladustamisvõimsuse ning läheduse osas energiavarustuse allikatele;

D. Tihedam koostöö suuremate tootja-, transiidi- ja tarbijariikidega

34. kutsub ELi ja liikmesriike üles pidama ka edaspidi aktiivselt tihedat dialoogi kõigi suuremate tootja-, transiidi- ja tarbijariikidega ning eelkõige edendama suhteid energiasektoris Alžeeria, Egiptuse ja teiste tootjariikidega Mašriki/Magribi piirkonnas; ergutab nimetatud riike täitma oma rahvusvahelisi kohustusi ning järgima rahvusvahelist õigust;
35. toetab kõiki samme, mille sihiks on edendada läbipaistvust, õigusriigi põhimõtteid ja parendatud energiasektori juhtimist läbi energiapartnerluse kolmandate riikidega, ja eesmärgiks luua vastastikuselt kasulikud, avatud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad, stabiilsed ja seaduslikud tingimused vastastikkuse põhimõttel ning õiglasel ja läbipaistval konkurentsil rajanevaks juurdepääsuks energiavarudele ning investeringuteks energiasektorisse ja kaubandusse, tagamaks, et energiakaubandusest saadavat tulu ei kasutataks vääriti ega terrorismi rahastamiseks;
36. rõhutab, et ülemaailmse soojenemise probleemi leevendamiseks ning alternatiivsete ja taastuvate energiaallikate väljatöötamiseks on vaja arendada uurimis- ja arendustegevuse alast partnerlust suuremate ELi mittekuuluvate tarbija- ja transiidiriikidega; rõhutab, et tõhustatud energiaalane koostöö niisuguste kolmandate riikidega, kaasa arvatud Ameerika Ühendriikidega, peaks toimuma eelkõige energiatõhususe tehnoloogiate osas, edendades taastuva ja säästva biomassi tootmist ja kasutamisel tekkiva soojuse ja elektri koostootmist;
37. kutsub ELi üles arendama energiaküsimusi käsitlevat dialoogi arengumaadega, et toetada taastuvate energiaallikate detsentraliseerimist, energiale juurdepääsu ja säästvust ning ka ühist huvi pakkuvat energia infrastruktuuri;
38. rõhutab eriti Ameerika Ühendriikide ja teiste ELi väärtusi jagavate võtmetähtsusega energiapartneritega peetava tihedama energiaalase dialoogi tähtsust; kutsub ühenduse institutsioone üles seadma sihiks Ameerika Ühendriikidega energiajulgeoleku alase partnerluse loomist;
39. nõuab Euroopa riikide, kes ei ole ELi liikmesriigid – nagu nt Norra, maailma suuruselt kolmanda naftaeksportija – aktiivset osalemist ELi ühises energiaalases välispoliitikas;
40. nõuab järjekindlat energiapoliitikat kõikides välispoliitika valdkondades, nagu Põhjamõõde, Musta mere sünergia ja Euroopa-Vahemere partnerlus;
41. toetab komisjoni algatusi tihedama energiaalase dialoogi arendamiseks Taga-Kaukaasia, Kaspia mere ja Kesk-Aasia piirkondade riikide ning samuti Vahemere piirkonna ja Lähis-Ida riikidega; tervitab ELi liikumist nn kriitilise ja konstruktiivse dialoogi lähenemise suunas seoses selle piirkonna riikidega, milles on tasakaalus ELi huvi oma nafta ja gaasitarnete mitmekesistamiseks ja kõnealustes riikides poliitiliste reformide saavutamise eesmärk;
42. nõuab Euroopa naabruspoliitika ja Musta mere sünergia olemasolevate mehhanismide arendamist ja uute loomist, mis viiksid tihedamale koostööle transiidiriikidega – Ukraina, Valgevene, Moldova, Lõuna-Kaukaasia riikide, Mašriki ja Magribi piirkonnaga – selleks, et soodustada turu toimimise suuremat läbipaistvust ning tagada stabiilsed tarded ja transiit;

43. rõhutab Türgi kui transiidikeskuse tähtsust ELi suunatavate gaasitarnete mitmekesistamisel; loodab, et Türgi teeb ELiga transiidi hõlbustamisel täielikku koostööd;
44. julgustab Türgit ühinema täisliikmena Euroopa Energiaühendusega, mis laieneb praegu Kagu-Euroopa riikidele ja annab süveneva piirkondliku energiaalase koostöö jaoks struktureeritud regulatiivse raamistiku, parandades nõnda energiajulgeolekut ja toetades investeringuid; toetab Ukraina, Norra ja Moldova avaldust Euroopa Energiaühenduse liikmeks saamiseks;
45. kutsub komisjoni üles lisaks NESCOle töötama välja vahendid ja mehhanismid, mis võimaldaksid naaberriikidega transiidi jälgimisel ja analüüsimisel paremini koostööd teha, suurendades seega ELi võimet kriisiolukordi vältida ning kriisi korral tõhusamalt ja kiiremini reageerida;
46. rõhutab ELi ja Venemaa vahelise energiapartnerluse tähtsust, osutades samas, et Venemaa sõltub energiaekspordis endiselt peaaegu täielikult ELi turust ning Euroopa suurtest üksiktarbijatest; nõuab tungivalt, et EL rõhutaks vastastikuse sõltuvuse aspekti ELi ja Venemaa vahelises energiaalases dialoogis; juhib tähelepanu asjaolule, et energiaalane partnerlus ELi ja Venemaa vahel saab põhineda ainult mittediskrimineerimise ja õiglase kohtlemise põhimõttel ning võrdsetel turulepääsu tingimustel;
47. rõhutab, et energiaharta leping on vastavalt selle artiklile 45 Venemaa jaoks siduv⁶; on veendunud, et lisaks vajadusele, et Venemaa ratifitseeriks energiaharta, peaks EL tulevase partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimiste kontekstis töötama välja ametliku raamdokumendi, mis käsitleb energiaalaseid suhteid Venemaaga; peab energiaharta lepingu põhimõtete ületõstmist tulevasse partnerlus- ja koostöölepingusse liigseks, tunnistades samaaegselt energiaharta lepingus sisalduvaid kohustusi selgitavate või täiendavate ja eelkõige selle transiidiprotokolli sätete lisaväärtust;
48. kutsub Venemaad üles ratifitseerima energiaharta lepingut; rõhutab, et selline ratifitseerimine oleks nähtav ja käegakatsutav tõestus Venemaa kohustuse kohta ühistel põhimõtetel ja väärtustel põhineva usaldusväärse energiatarnimise ja energiaalase koostöö suhtes;
49. kutsub nõukogu ja komisjoni üles kasutama oma mõjujõudu, et veenda Venemaad võtma kohustusi energia tootmise ja sellega varustamise õiglase ja läbipaistva turu osas; on seisukohal, et Venemaa poolt energiaharta lepingu ja selle transiidiprotokolli ratifitseerimine mõjutaks positiivselt Euroopa Liidu toetust Venemaa ühinemisele Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO);
50. väljendab muret seoses Venemaa energiasüsteemi üldise ebatõhususega nii uurimise kui

⁶ Energiaharta lepingu artikli 45 lõikes 1 sätestatakse, et harta on allkirjastamise ja ratifitseerimise vahepeal ajutiselt siduv riikidele, kes on selle allkirjastanud, kuid pole veel ratifitseerinud, välja arvatud juhul, kui nad on lähtuvalt artiklist 45 sellest loobunud.

transpordi mõttes ning tööstuslikus ja kodukasutuses, millel võivad olla tõsised mõjud Venemaa tarnekoostustele; kutsub komisjoni üles tegelema kõnealuse küsimusega Venemaaga tehtavas tehnilises koostöös;

51. rõhutab, et uude ELi ja Venemaa vahelisse lepingusse tuleks lisada keskkonnasõbralike ja energiasäästlike tehnoloogiate arendamise põhimõte; rõhutab ELi ja Venemaa vahelise keskkonnaalase koostöö suurendamise tähtsust Põhjamõõtmelises raames, eelkõige Arktika piirkonnas;
52. kutsub komisjoni üles nõudma ELile süsivesinike peamiste tarnijatega peetava dialoogi raames Euroopa äriühingute võrdset kohtlemist, mis põhineb ainult majanduslikel kriteeriumidel ja ilma igasuguse poliitiliste tegurite sekkumiseta soetushindade kehtestamisel;
53. kutsub komisjoni üles koostama aruannet gaasitarnete sihtkohta puudutavate klauslite kohta, mis *de facto* takistavad siseturul gaasi reeksporti, ja kutsub komisjoni üles jõustama maagaasi käsitlevates lepingutes niisuguste klauslite tühistamist, kuivõrd need on EÜ õigusega keelatud;
54. nõuab tugevamat dialoogi Hiina, India, Brasiilia ja muude ülemineku- ja arengumaadega stabiilse ja prognoositava, õiglastel ja läbipaistvatel eeskirjadel põhineva globaalse energiaturu loomiseks, mis lisaks püüdleks ühendatud jõupingutuse poole ülemaailmse soojenemise vastases võitluses ja säästva arengu säilitamisel;
55. nõuab intevsiivsemaid suhteid Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika energiasektoriga; kujutab eelseisva ELi-Aafrika energiapartnerluse olulisust, mille algus ELi ja Aafrika ühisstrateegia ühe põhialgatusena on kavandatud 7.–8. detsembril 2007 Lissabonis asetleidvaks ELi-Aafrika tippkohtumiseks; on seisukohal, et energiapartnerlus peaks aitama tugevdada Aafrika ja ELi vahelist dialoogi energiale juurdepääsu ja energiavarustuskindluse kohta, suurendades investeringuid energia infrastruktuuri, taastuvenergiasse ja energiatõhususse, laiendades nafta- ja gaasitulu arengupõhist kasutamist, edendades läbipaistvust ning suunates kliimamuutuse küsimused energiaalase ja arengukoostöö alla;
56. kutsub komisjoni üles edendama õiglast konkurentsi rahvusvahelisel tasandil, astudes WTOs samme energiaturu läbipaistvust ja eelkõige kaubandust moonutavaid meetmeid käsitlevate erieeskirjade toetuseks;
57. soovib komisjonil hinnata WTO raames võimalust pidada läbirääkimisi mitmepoolsete lepingute üle konkreetsetel energiaturgudel, näiteks biokütuste osas, ja esitada Euroopa Parlamendile võimalikult kiiresti aruanne;
58. kutsub komisjoni ja nõukogu üles aktiivselt ja resoluutselt vastu seisma mis tahes oligopoolse turu suundumustele, näiteks gaasikartelli loomise ohule;
59. julgustab G8 liikmeteks olevaid liikmesriike ja komisjoni kasutama kõnealust foorumit ELi energiaalaste huvide edendamiseks, sealhulgas formaadis G8+5, mis toob kokku võtmetähtsusega tootjad ja tarbijad;
60. rõhutab, kui oluline on ELi poolt Gleneagles'i tegevuskava raames esitatud ettepanek

toetada keskkonnasäästlike tehnoloogiate väljatöötamist uue ülemaailmse foorumiga, kus toimub süstemaatiline koostöö ja parimate tavade vahetus riikide, piirkondade, suurlinnade ja muude avalik-õiguslike üksuste vahel, kes tarvivad märgatavalt energiat;

61. toetab kõiki mitmepoolsete tehniliste algatuste, näiteks ülemaailmse jääkgaaside põletamise vähendamise partnerluse, mäetööstuse läbipaistvuse algatuse, rahapesuvastase töökonna, Rahvusvahelise Finantskorporatsiooni nn ekvaatori põhimõtete ja Inogate'i programmi tugevdamise meetmeid;
62. rõhutab, et Euroopa ühine energiaalane välispoliitika ei ole iseenesest sõltumatu ja et tuleb arendada ühist Euroopa energiapoliitikat, mis peaks sisaldama ühist Euroopa poliitikat, mis käsitleb energeetikat puudutavat teadustegevust ja energeetikaalaseid tehnoloogiaid;
63. kutsub nõukogu üles ELi sees ja ELi lähinaabruses paikneva elutähtsa energiainfrastruktuuri terrorirünnakute vastase kaitse strateegia loomisele;
64. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid õigusloomereformi läbiviimiseks, võttes aluseks igas liikmesriigis kindlaks tehtud parimad tavad, ning eelkõige energia tootmise, edastamise ja jaotamise omandisuhete täielikuks lahtisidumiseks, tugevama sõltumatumana riikliku õigusliku järelevalve ja parema õigusloojate tegevuse kooskõlastamiseks ELi tasandil, et ergutada uute ja taastuvate energiaallikate väljatöötamist, ning selge raamistik loomiseks investeringute suurendamiseks energia edastamise infrastruktuuridesse;
65. rõhutab, et koostalitlevate energiavõrkude loomine hästi kooskõlastatud üleeuroopaliste energiavõrkude kaudu aitab kaasa elektri- ja gaasituru konkurentsivõimele, tugevdab varustuskindlust ja edendab keskkonnakaitset, samuti tugevdab see ELi positsiooni tarnija- ja transiidiriikide suhtes;
66. rõhutab, et energiaallikate, eriti nafta kasutamisest tulenev saaste ei põhjusta mitte ainult tõsist ja pöördumatut keskkonnakahju, vaid tekitab ka piirkondlikke ja ülemaailmseid julgeolekuriske, nagu näiteks Lähis-Idas; nõuab uusi kaitsemeetmeid ja investeringuid suuremasse julgeolekusse ja tulemuslikkusse energiaressursside kasutamisel;
67. nõuab teavituskampaania abil avaliku arutelu käivitamist, et tõsta ELi kodanike seas teadlikkust Euroopa ühise energiaalase välispoliitika kohta ja rõhutada sellise poliitika kasulikke aspekte;

o

o o

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.